

การศึกษาการใช้การผ่อนคลายกล้ามเนื้อร่วมกับการใช้ดนตรีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยโรคจิตเภท
โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

นางสาวพ้องพรรณ กะโว

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 23489190

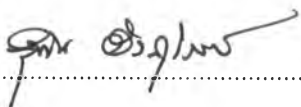
A STUDY OF USING MUSCLE RELAXATION AND MUSIC ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF
SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SAKAEO RAJANAKARINDRA
PSYCHIATRIC HOSPITAL

Miss Pongpang Phawo

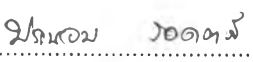
An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkron University
Academic Year 2006

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการใช้ดนตรีต่อ
พฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว
ราชนครินทร์
โดย นางสาวผ่องพรรณ กะโว
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ถีอบุญธวัชชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ถีอบุญธวัชชัย)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันทสายบัว)

ผ่องพรรณ กะโว : การศึกษาการใช้การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการใช้ดนตรีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ (A STUDY OF USING MUSCLE RELAXATION AND MUSIC ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SAKAEO RAJANAKARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ถีอนุชวณิช, 132 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยโรคจิตเภทก่อนและหลังการใช้การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการใช้ดนตรี กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคจิตเภทจำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการใช้ดนตรีสำหรับผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยโรคจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินก้าวร้าว ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน เท่ากับ .85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบค่าที (paired t - test)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยโรคจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการใช้ดนตรีลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4877814136 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: MUSCLE RELAXATION / MUSIC / AGGRESSIVE BEHAVIORS / SCHIZOPHRENIC PATIENTS

PONGPAN PHAWO : A STUDY OF USING MUSCLE RELAXATION AND MUSIC ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SAKAEO RAJANAKARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL.

INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF. ORAPHUN

LUEBOONTHAVATCHAI., Ph.D., RN.132 pp.

The purpose of this study was to compare the aggressive behaviors of schizophrenic patients before and after receiving muscle relaxation and music program. The sample of this study were 20 schizophrenic patients from Sakaao Rajanakarindra Psychiatric hospital, who met the inclusion criteria. Instruments for this study were muscle relaxation and music program for schizophrenic patients, overt aggression scale. The instruments were examined for content validity by three professional experts and reliability test for the scale. The reliability of the overt aggression scale was .85. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

The major findings was as follow:

The aggressive behaviors of schizophrenic patients after using muscle relaxation and music program were significantly lower than before received muscle relaxation and music program at .05 level.

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2006

Student's signature.....*Pongpan Phawo*.....

Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchai*.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระผู้ซึ่งให้ความรู้ ข้อคิดชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้คำชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์, อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ, อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่างๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่ได้ให้ทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกคน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการศึกษา และเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วย ตึกจามจური ตึกชัยพฤกษ์ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ทุกท่าน ที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อนๆ ร่วมรุ่นทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อฮอ กะโว คุณแม่สมัย กะโว และญาติพี่น้องทุกคนที่ได้ช่วยดูแลเป็นกำลังใจและสนับสนุนผู้ศึกษาในทุก ๆ ด้านตลอดมา และขอขอบคุณอาจารย์วรรัตน์ ประทานวรกิจญา ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยแก่ผู้ศึกษาตลอดมา จนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบให้กับผู้ป่วยจิตเภท และครอบครัวขอให้มีความสุขแข็งแรงและมีความสุขตลอดไป และประโยชน์ที่ได้ผู้ศึกษาจะนำมาพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดจากการที่ได้รับการศึกษานี้ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	67
การดำเนินการ.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	106
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	108
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิกัด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	111
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงรายละเอียดและเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	30
2	ตารางแสดงการกำหนดเป้าหมายการพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว	32
3	ตารางเปรียบเทียบคนตรีที่มีคุณภาพกับคนตรีที่ไม่มีคุณภาพ	52
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับการใช้โปรแกรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการใช้ดนตรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา	84
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับการใช้โปรแกรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการใช้ดนตรี จำแนกตามอาชีพและประเภทดนตรีที่ชอบ	85
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยโรคจิตเภทรวมทุกด้านและรายด้าน ก่อนและหลังการศึกษา	86

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 ภาพแสดงองค์ประกอบ 4 ประการของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

56